

Tallinna

Polütehnik

TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI PARTEIORGANISATSIOONI, DIREKTSIOONI, ELKNU KOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄALEKANDJA

Nr. 10 (53) Teispäeval, 17. aprillil 1951. a. III aastakäik

Kõrgemale tasemele kultuurmassiline töö

1950. a. septembris toimunud ÜLKNÜ KK IV ja ELKNU KK IX pleenumi otsused seadsid kommunistliku noorsooühingu ja kogu nõukogude noorsoo ette suured ülesanded kultuurmassilise töö taseme tõstmisel. Noorsoo kommunistliku kasvatus- ja teostamisele on üheks oluliseks osaks laiade töötava ja õppiva noorsoo masside kaasatõmbamine isetegevusringide ja spordikollektiivide töösse. On tarvis, et noored oleksid kursis meie hoogsalt areneva hariduse ja kultuurielu sündmustega, pidevalt tegeleksid kirjanduse, teatri, kino ja kujutava kunsti küsimustega. Töö isetegevusringis, nähtud teatritendenduse või loetud teose arutelu — iga selline üritus annab oma osa noore inimese kommunistliku maailmavaate kujunemisele, tema moraalsete omaduste kujundamisele. Töö kehakuultuuri kollektiivis ja kaitsemassilistes organisatsioonides aitab kasvada meie noori füüsiliselt terveks, oma kodumaad ja rahvast armastavateks nõukogude inimesteks.

Eriti oluline on hästi korraldatud kultuurmassiline töö kõrgemas õppeasutuses, sest tulevased juhtivad töötajad ja eriteadlased peavad hilgavate spetsiaalsete teadmiste kõrval olema poliitiliselt ja kultuuriliselt mitmekülgset arenenud inimesed. Meie tulevaste inseneride kultuurilise taseme kujundamisel on suur töö teha ühiskondlikel organisatsioonidel, eeskätt aga komsomoli- ja ametiühingu organisatsioonil.

Peab ütleva, et TPI komsomoliorganisatsioon on põhiliselt õigesti mõistnud ÜLKNÜ KK IV ja ELKNU KK IX pleenumi otsuseid. Käesoleval õppeaastal jätkasid edukalt tööd senised isetegevusringid, loodi juurde uusi, nagu TPI segakoor, rida rahvakunstringe jne. Pidevalt on viidud läbi ühiskülastusi teatrisse, kusjuures eriti tuleb ära märkida vene keele kateedri õppejõu sm. Schwarzzi poolt eesti keelele õpperühmadele organiseeritud ühiskülastusi vene teatrisse, mis vene keele omandamise abistamise kõrval võimaldab üliõpilastel tutvuda vene näitekirjanduse parimate saavutustega. Ka TPI kirjandusring on viinud läbi rea häid üritusi, nagu Stalini preemia laureaatide tööde arutelu jne. Küllaltki häid tulemusi saavutasid meie isetegevuslased ametiühingute kunstilise isetegevuse ja omaloomingu ülevaatusel 1950. a. detsembris.

Käesoleval semestril 1. aprillil algas TPI isetegevuse olümpiaad. Meie ühiskondlikud organisatsioonid aga ei ole suhtunud sellise tähtsa ürituse läbiviimisse nii nagu on tarvis. Kuigi ülevaatusel on registreerunud võrdlemisi palju kollektiive ja üksikesinejaid, kes on töötanud pidevalt ja tahavad esitada ülevaatusel võrdlemisi sisukaid palu, on äärmiselt nõrk olümpiaadi organisatsiooniline külg. Seda näitab seegi, et 1. apr. kukkusid läbi mitme teaduskonna algvõruld.

Võime kokkuvõttes öelda, et kuigi meie kultuurmassilises töös on olnud edusamme, on see siiski toimunud stiihiliselt. Komsomoli komitee ja ametiühingu kultuurikomisjon ei ole pidevalt juhtinud ja teostanud sisulist kontrolli kultuurmassilise töö üle, pole jälginud isetegevusringide tööd ja kontrollinud programme; seda on hakatud tegema alles viimasel ajal.

TPI komsomoli komiteel ja ametiühingu kohalikul komiteel tuleb kiiremini parandada oma tööd kunstilise isetegevuse ja kogu kultuurmassilise töö juhtimisel ning viia see kõrgemale õppeasutusele vastavale tasemele.

Õppigem Tallinna õpetajate Instituudilt

ÜLKNÜ Keskkomitee IV pleenum ja ELKNU IX pleenum juhtisid tähelepanu vajadusele otsustavalt parandada kultuurmassilise tööd noorsoo hulgas, mis on üldise poliitkasvatuse tähtsamad osad. Eristatult tähtsust omab kultuurmassilise tööd parandamine kõrgemas koolides.

Peamiselt TPI initsiatiivil otsustasid Tallinna kõrgemate koolide ühiskondlikud organisatsioonid läbi viia 1951. a. kevadel üldlinnalise kõrgemate koolide kunstilise isetegevuse ülevaatus.

Tallinna õpetajate Instituudis algab see olümpiaad 17. apr. 1951. a. Kui kaugel on praegu olümpiaadi ettevalmistus?

Toimuv olümpiaad on teine TPI ajaloo. Vaatamata reale saavutustele esimesel olümpiaadil selgus selle aasta jooksul ka rida puudusi. Neid arvatakse alustas 349-likuline TPI üliõpilaspere pideva ettevalmistustega juba sügisel. Lakkamatult oli kultuurmassiline töö komsomoli ja a/ü komitee tähelepanu objektiks. Korraldati õhtuid, viidi läbi selgitustööd õpperühmades. Edukalt toimus töö arvukates TPI isetegevus-kollektiivides — 5 laulukoori, 6 draamaringi, sümfoniorkester, 2 tantsuorkestrit, rahvapärimisrühma, 12 näitekirjanduse, 12 näitekirjanduse, 12 komsomoliaktiiv olümpiaadi juhendi ja nõustustas keskkomisjoni, mille esimehiks valiti komsomoli algorgi sekretär Lembit Siimaste. Igas instituudi viies osakonnas valiti olümpiaadi organisatsioonikomisjon, kuhu kuulusid iga õpperühma esindajad. Töö tegelikeks läbiviijateks on rühmakolmikud, kes on suutnud organiseerida peaaegu 100%-lise üliõpilaste osavõtu olümpiaadist. Eriti tuleb märkida TPI-s pidevalt ilmuvat 10 seinalehte tööd, mis järjekindlalt valgustavad olümpiaadi ettevalmistamise käiku, teravalt kritiseerides mahajääjaid, valgustades ettevalmistuse üksikuid momente.

Olümpiaadil esitatakse üle 30 deklamatatsiooni (eesti ja vene keeles), esinevad 3 lauluansambli, 5 laulukoori; kavas on 3 näidendit, 8 rahvatantsu, 7 karaktertantsu, 2 balletipala, 2 naispüramiidigrupp, 3 vabaharjutusrühma, 3 pörandavõimlemisrühma, 3 iluvõimlemisrühma, harjutusi rööbaspuudel (soola ja gruppid). Omaloomingu osas on esitatud keskkomisjonile 5 luuletust, 10 fotosaateid, arvukalt kujutava ja fotokunsti väljapanekuid jne.

Massilistest üritustest tuleb eriti märkida montaaže (Suur ja lai on meie maa...), sõnalismuusikalisi näidmisi („Rahu eest“) jt. Neist 50 esinejat igahüües. Olümpiaadi kavas on 8 montaaži.

Võib kindlasti arvata, et TPI olümpiaad täidab oma eesmärgi ja on tõsiseks edusammuks TPI kultuurmassilises töös.

Tallinna Polütehnilise Instituudi olümpiaad pidi algama 1. apr. s. a. 31. märtsil (!) kultuurmassilise tööd eest vastutajaks määratud sm. Bogdanov suutis oma eelkäija sm. Dokkelini tööd uurides suure vaevaga kindlaks teha, et olümpiaadiks olevat ette valmistatud 2 deklamatatsiooni ja 1 laul (!?). TPI-s aga on ligi 2000 üliõpilast, kelledest paljud on võimalised ja tahavad isetegevuslikust tööst osa võtta, mida näitab selliste kollektiivide nagu TPI meeskoori ja mõnede näiteringide olemasolu.

TPI olümpiaad on täieliku ebaõnnestumise ohus. Tõli kollektiiv tõstab õigusega üles küsimuse: kas TPI, kes ei suutnud õigeaegselt organisatsioonida oma olümpiaadi, suudab läbi viia kogu üldlinnalise isetegevuse ülevaatus? Sellega ei tohi viivitada, kuna läheneb eksami sessioon. Meil tuleb veel viimasel hetkel õppida TPI kogemustest olümpiaadi organiseerimisel, et täita ÜLKNÜ KK poolt meile püstitatud ülesanne. O. TSITOVITS (K-101)

Arendada ja süvendada üliõpilaste loomingulisi omadusi

Korduvult on olnud kuulda hääli TPI Üliõpilaste Teadusliku Ühingu halva töö kohta. Pääratud ruum lubab peatuda ainult selle parandamist taotlevatel kõige olulisematel küsimustel.

ÜTÜ peab aitama kaasa tulevaste nõukogude eriteadlaste kõrgekvaliteedilisele ettevalmistamisele. Selleks on vaja arendada väga mitmesuguseid töövorme: seminaritööde või muude õppeülesannete süvendatud läbitöötamist, ajakirjade artiklite alusel kokkuvõtete koostamist, ajalooliste teemade läbitöötamist, et süvendada üliõpilastes nõukoguliku patriotismi, referaatide koostamist ideoloogilistel teemadel, üliõpilaste endi poolt kogutud materjalide alusel referaatide koostamist ja lõppeks üliõpilaste poolt iseseisvalt aktuaalsete teaduse- ja tehnikaalaste probleemide läbitöötamist, mis võib teostuda ka koos katsete sooritamise. Nende ja terve rea muude töövormide hulka võib lugeda ka TPI ÜTÜ arhitektuuriringi poolt viljeldatavat ühist kunstimeisterlikkuse arendamist selleks organiseeritud maalimise ja joonistamise tundides. Kõigi vormi-

de puhul tuleb aga seada rangeks põhinõudeks, et töö peab teostuma temaatiliselt, peab sisaldama mingit probleemi.

Siit tuleneb nõue, et alati peab soovijaile saadaval olema küllaldane temaatika. Selle peavad koostama kateedrid. Temaatika olgu tihedalt seotud kateedrite õppetöö ja teadusliku töö suundadega ning nende vajadustega, kusjuures kateedri juurde kuuluva ringi temaatika ja tööplaan moodustagu ühe osa kateedri üldisest tööplaanist.

Kuna kateedrid peavad ÜTÜ temaatika koostama, siis endastmõistetavalt peavad nad seda ka üliõpilastele propageerima ja hiljem teemade kallal töötajaid juhendama. Järelikult omavad just kateedrid otsustavat tähtsust ÜTÜ töös. Selleks on vaja ÜTÜ teaduskondade nõukogudel koos oma juhendajatega revideerida ringide nimestikku nii, et kaoksid senised „kateedritevahelised“ ringid. Iga kateedri juures peab töötama üks või ka mitugi ringi, mille tegevuse eest kannab otsest vastutust kateedrijuhataja. Ma just eriti mainin „või mitugi“,

sest senini TPI-s eksisteerivad ringid on sageli paisunud suurteks, haarates mitme kursuse üliõpilasi. Seega ringiliikmete huvid erinevad ja töö hakkab lonkama.

Kiiresti on vaja korraldada ka ÜTÜ-sse kuuluvuse küsimus. Lubamata on vahetegemine „ÜTÜ liikme“ ja „ringi liikme“ vahel. Iga ringi kuuluv üliõpilane peab olema ÜTÜ liige. Põhikirja kohaselt võib ÜTÜ liikmeks olla iga hea õppeedukusega üliõpilane, kes tunneb huvi seal tegutsemise vastu ja tunnustab tema põhikirja. Sellelt tulebki juhendada ja kaotada igasugused kitsendused liikmeks vastuvõtmisel.

Ja lõppeks on tarvis luua tihe kontakt üliõpilaste ja õppejõudude vahel. Selleks peavad näitama aktiivsust kõik ÜTÜ organid. Ka peavad nad oma kohusetundlikkusega ja sõnapidamisega andma teistele eeskujut. Ainult tihe koostöö muudab ÜTÜ elujõuliseks. Elujõuline ÜTÜ aga tunduvalt tõstab TPI lõpetajate teoreetilist ja ideoloogilist ettevalmistust.

TPI ÜTÜ nõukogu teaduslik juhendaja H. RIIKOJA

ÜTÜ V konverentsi kokkuvõtteid

2. aprillil algas plenaaristungiga V, EK(b)P VI kongressile pühendatud üliõpilaste teaduslik konverents. Kestis terve nädala mitmesuguste sektiioonide töötades, lõppes konverents 7. aprillil. Nädala jooksul võttis konverentsi sektiioonidest ja plenaaristungist osa umbes 1000 üliõpilast TPI-st, peale selle arvukalt külalisi pealinna käitistest, kaevandustest, põlevikivibasseinist, Teaduste Akadeemia instituutidest, tehnikumidest, keskkoolidest ning Leningradi ja Moskva instituutidest ning Tartu Riiklikust Ülikoolist. Terve konverentsi jooksul kuulati ära 41 ettekannet TPI üliõpilastelt ja 9 ettekannet külalistelt.

Pealiskaudne ülevaade plenaaristungist näitaks, nagu oleks meie saavutanud hilgavaid tulemusi, oleks ju harukordse nähtusena täissaal rahvast, aktuaalsed ja huvitavaid ülesehitatud ettekanded, hulgaliselt küsimusi, pidulikud avasõnad ja sõnavõttud, millele veel pidulikust ja põnevust lisandaks Tallinna kinostuudio jne. jne. Kuid tuleb tunnistada, et suurem osa kuulajaskonnast oli plenaaristungile organiseeritud, kui tulnud sinna tõelisest huvist plenaaristungist vastu.

Järgmisel päeval alustas esmakordselt meie konverentside korraldamise ajaloo tööd ühiskonnateaduste sektiioon. Tuleb aga jällegi öelda seda, et kui sektiiooni ettekanded ja tööd põhiliselt õnnestusid, siis ei tohi sellest järeldusi teha, nagu oleksid kõik sektiionis töötavad ringid tegutsenud aktiivselt. Marksismi-leninismi kateedri poolt veel tänaseni tõsiselt mõeldud nende ringide töö küsimusele ja vastanud „Polütehnikus“ ilmunud kriitikale.

Üldtehnilistest ringidest matemaatika- ja füüsikaringid töötasid seekord koos mäeringiga ühes sektiionis. Esimesel sektiiooni istungil kanti ette kolm tööd, neist kaks matemaatika ja üks füüsikaringi liikmete poolt. Ei saa vastu vaielda kahe matemaatikaringi töö huvitavusele ja tähtsusele. Tahaks aga teravalt alla kriipsutada asjaolu, millest meie oleme väga palju rääkinud. Nimelt see nõue, mida olime püstitanud juba ammu üldtehniliste kateedrite ette — seostada ringide temaatika ringis tegutsevate üliõpilaste tulevase eriala küsimusega — pole veel seni lahendust leidnud. Matemaatika kateeder (prof. Humal) on selles osas veel palju võlgu. Füüsikaringi poolt esitatud ettekande kohta tuleb aga öelda, et see oli kirjanduse põhjal koostatud referaat, ilma omapoolsete katsete teostamiseta, kuigi katsed kvalitatiivse spektraalanalüüsi tingimustes täiesti võimalikud.

Sektiiooni teisel istungil esinesid ettekannetega mäeringi

liikmed. Esimene ettekanne Maardu fosforiidikaevanduse mehaneeriseerimise, kantuna ette osade kaupa viie üliõpilase poolt kujunes palju uut pakkuvaks Maardu kaevandusele.

Rääkides soojusenergeetika sektiiooni tööst tuleb kohe alguses öelda, et seekordne konverents õnnestus soojusenergeetika ringil paremini kui kunagi varem. Soojusenergeetika ringi tööst on juba palju räägitud ajakirjanduses väljaspool TPI-d. Selle eest tuleb tõsiselt tunnustada kateedri, eriti sm. Öpiku suurt ja õigesti läbimõeldud tööd ringi juhendamisel.

Masinaehitustehnoloogia sektiiooni tööst oleks aga oodanud arvukamat osavõttu, eriti vanemate kursuste üliõpilaste poolt. Ettekanded, mis siin esitati, õnnestusid üldiselt hästi, kuid ring peab taotlema ka oma tööde rakendamist tehastesse. Selles osas on meil suuri võlgnevusi. Meil tehakse sageli väga häid uurimusi, kuid ühise passiivsuse tulemusena jäetakse väärtuslikud ettepanekud oma teada.

Elektrotehnika sektiionis kanti peale meie üliõpilaste tööde ette veel kaks külalissettekannet. TRÜ II kursuse üliõpilastelt sm. Jaekilt ning LETI V kursuse üliõpilastelt sm. Tšaikalt. Elektrotehnika ringi temaatikast on räägitud väga palju, seni tulemusteta. Siiani ei taheta aru saada, milline peaks siis see temaatika olema. Kaldutakse ühest äärmusest teise, leidmata õiget suunda. Ühelegi Tallinna käitistest ei paku elektrotehnika-sektiiooni tööd mitte midagi. Võimalusi aga on.

Arhitektuurisektiion pidas oma istungit kahel korral, kandes esimesel korral ette kaks, teisel neli tööd. Oma sisult pari-

maks võiks vast pidada sm. Tiirma ettekannet „Rahvuslikust mõõblist“.

Ehitussektiionis osutus tähelepanuväärivaks MJEI üliõpilase sm. Konvise ettekanne ning samuti jälgiti huviga Moskva ja Leningradi ehitusinstituutide üliõpilaste esinemisi. Meie üliõpilaste tööst väärivad eriti tähelepanu uurimused tolm- ja levikivihust ja paisualuse kihi uhitumise, millistel mõlemil on suur rahvamajanduslik tähtsus.

Keemiasektiionis tööd kohtu tuleb tunnistada, et keemikud on õppeaasta vältel tublilt töötanud. See töö on juhendatavate kateedrite laialdase uurimistöö otsene peegeldus ja eelkõige tuleb siin esile tõsta teaduskonna nõukogu juhendaja sm. Aarne osa.

Palju pikemalt oleks tarvis peatuda üksikute sektiionide tööl, kuid ma olen seni peatunud ainult neil küsimustel, milliste käsitlus siinkohal on tingimata vajalik. Lähemalt konverentsi üksikute sektiionide tööd valgustab bülletään „ÜTÜ“, mis ilmub neil päevil.

Üldiselt tuleb alla kriipsutada, et rohkem kui kunagi varem pühendasime tähelepanu vene ja nõukogude teadlaste osale teaduse arengus, samuti teaduse ja praktika sidemele. Tuleb tunnistada kahtlematult, et oleme paljuga saavutanud, kuid mingisugune saavutus ei tohi anda põhjust endaga rahulduda.

Kõigepealt — rohkem tähelepanu ettekannetele! Konverentsi ettevalmistuse päevakorda tuleb tõsiselt seada ettekande stiili kontrollimine. See, ja eespool esile toodud puudused peavad olema eeloleva konverentsi ettevalmistuse tulipunktid.

O. TERNO

ÜLIÕPILASTE VÄARTUSLIKUD KINGITUSED EK(b)P VI KONGRESSILE

Soojusenergeetika sektiiooni istungile 4. aprillil oli kogunenud arvukas kuulajaskond.

Kommunistlik noor I. Langeberg, kes alles mõne nädala eest edukalt kaitses oma diplomiprojekti, esines ettekandega suure tootmisjõudlusega põlevikivi restkollete rekonstrueerimise kohta tahmavaba põletamise saavutamiseks. Tema kursusekaaslane K. Dubas oli sama probleemi uurinud väikekollete jaoks keskküttekatelde juures.

IV kursuse üliõp. H. Taasväli ettekanne käsitas põlevikivi tolmkütte katelagregaatide loomist NSV Liidus, mida kahtlemata tuleb lugeda nõukogude soojusenergeetika julgaks saavutuseks.

Elavaid mõttevahetusi ja teravat kriitikat ENSV Kalatööstuse ministereiumi kohta kutsus esile IV kursuse üliõp. J. Trummi ettekanne „ENSV-s seeriaviisiliselt toodetava mootori 2-C-10 soojus-

tehnilise katsetamise tulemused“. TPI üliõpilaste brigaad koosseisus E. Kütt, J. Trumm, O. Tšizikov ja L. Maiste teostas TPI soojustehnilises laboratooriumis kalatööstuse ministereiumi alluva Pärnu mootoritehase toodetava mootoritüübi katsetamisega suure töö.

Kõik esitatud uurimistööd käsitsid meie tööstusele ja energeetikale vajalikke probleeme, olid põhjalikult läbitöötatud ja praktiliselt rakendatavad. Juba konverentsile järgnenud päeval arutati eriteadlaste ja vastava alal juhtivate töötajate nõupidamisel sm. Dubase ettepanekuid ja otsustati rakendada neid esimeste uut tüüpi keskküttekatelde ehitamisel Eesti NSV-s. Lähemal ajal peavad leidma otsust rakendamist Tallinna elektrijaamas sm. Langebergi töö tulemused.

I. OPIK

Kuidas iseseisvalt töötada tehnilise kirjanduse kallal

Teadmiste omandamisel üliõpilase poolt omab väga suure tähtsuse kodune iseseisv töö tehnilise kirjanduse läbitöötamisel.

Et töötada iseseisvalt raamatute kallal, tuleb omandada oskust mõista tähtsamat raamatus, mõista kirjutise tuuma, osata vahet teha peamise ja kõrvalise vahel ning omandada võimeid loetud mällu jätta ning seda edaspidi ära kasutada.

Olgu alljärgnevas edasi antud mõned praktilised kogemused sel alal:

Enne lugemisele asumist tuleb selgitada raamatu autori nimi (ja see ka jäävalt meeles pida), kirjastus, ilmumise aasta ja koht. Selles aitab kaasa süstematiseeritud kartoteegi pidamine loetud kirjanduse kohta.

Järgmise sammuna on vaja selgitada, kellele on raamat määratud. Vastuse sellele küsimusele saab tavaliselt raamatu eessõnast. Edasi tuleb põhjalikult tutvuda raamatu sisukorraga, temas püstitatud probleemi ja käsitatavate teemadega. Suurt abi selles pakuvad annotatsioonid, retsensioonid ja bibliograafia.

Tegelikuks lähtepunktiks töötamisel raamatuga olgu selgitada küsimus, mida tahetakse leida raamatust, ehk teisiti väljendatult, milles seisneb probleem ja kuidas leida selle probleemiga seoses olevaid fakte. Asunud lugemisele, tuleb püüda pidevalt suurendada oma lugemiskiirust, lugemisel aga, — kui raamat on isiklik omandus — allakriipsutada tähtsamad kohad. Lugenud lehekülje läbi, tuleb hetkeks peatuda, et ära hinnata loetu väärtust ja, katnud kinni läbi loetud lehekülje või peatüki, teha sellest oma sõnadega kokkuvõte. Raskeid kohti tuleb lugeda korraldult. Lugemisel on lubamatu üle hüppata tehnilistest termini-

test. Viimaseid tuleb pähe õppida, et suurendada oma sõnatagavara. Eriiselt tähelepanu lugemisel tuleb pühendada joonistele, diagrammidele ja tabelitele.

Kui soovitakse loetud konspeteerida, siis tuleb lugemisprotsessi vältel järk-järgult välja selgitada faktid, korrastada viimased konsepti, varustades oma sõnadega tehtud kokkuvõteted pealkirjade ja rühmade tähistega. Üksikute rühmade vahel aga olgu omavaheline suhe, side ja järjestus, kusjuures igal rühmal olgu ka selge ja sisu kirjeldav pealkiri.

Niisugusesse märkmikusse tuleb tähendada ka seda, kust on kõneall olev sisu võetud ja millal ja kust leida algallikat vajaduse puhul tulevikus. Konspeteerimist tuleb teostada loetu tuuma lühida ümberjutustamise teel. Lugemisel tuleb avastatud faktid kohe rakendada ka ellu, s.o. kasutades neid praktikas või seada nad valmis järgnevateks uurimistöödeks.

Et tõhustada iseseisvat tööd raamatuga, tuleb tööle asumisel luua endale nii ideaalsed tööttingimused kui võimalik. On ebasoovitav töötada kohas, kus tööd segatakse ja räägitakse. Elutoa temperatuur olgu paras ja valgustus sobiv. Lugemiseks ei tohi oodata inspiratsiooni, vaid tuleb arendada harjumust kindlalt ja päevakava kohaselt asumiseks töö kallale, seejuures pidevalt tõstes oma koondumisvõimet.

Kui on kord otsustatud töötada iseseisvalt raamatuga kallal, siis tuleb eeskätt koostada selleks kava ja juurutada see oma igapäevasse töökaava, nõnda et iseseisv töö saaks lugejale muuta harjumuseks, — armsaks huvitavaks kohustuseks.

Nõnda kannab see ka vilja.
Dots. R. AMBROS

Lahtiste uste päevad

20. ja 21. aprillil s. a. avab TPI oma ukseid Tallinna keskkoolide läpiklasside õpilastele, andes neile võimaluse igakülgseks tutvumiseks meie instituudiga, tema struktuuri ja õppetööga. Need nn. „lahtiste uste päevad“ on organisatsiooniliste üliõpilaste vastuvõtu ettevalmistava komisjoni poolt, kes on koostanud üksikasjaliku plaani nende läbiviimiseks. Arvestades eelmiste aastate kogemusi, taotleb komisjon ürituse tänavu läbi viia eriti hästi, — kontakti loomisega kõigi Tallinna keskkoolidega ja vastuvõtmise hea orga-

niseerimisega koha pool. Vastuvõtmise eest vastutavaks määras komisjon sm. Vilberti.

Kogu TPI kollektiivil tuleb lahtiste uste päevade heaks kordamiseks kõigiti kaasa aidata. Sellest, kuidas võtame vastu oma noori külalisi, sõltub ka nende suhtumine ja huvi sisseastumiseks TPI-sse.

Sm. Vilberti (kes keeldus käesoleva teate kirjutamisest, vabandades aja puudusega) asemel
O. RÜNK

Mittesobiv aprillinali

Pärast kauaaegset ettevalmistust pidi 1. aprillil algama igaaastane TPI kultuurielu suur-sündmus — kunstilise isetegevuse ja omaloomingu olümpiaad. Enamuses lugejais võib tekitada meelepaha, et selline huvitav üritus möödus saladuse katte all ja et sellest juba teistkordselt võib lugeda Politehnika veergudel. Nimelt midagi sellist, mida võiks nimetada olümpiaadi algvooruks, 1. aprillil ei toimunud.

„Politehnikus“ nr. 9 ilmus artikkel „Halb ettevalmistus olümpiaadiks“. Selles mõnede ebatäpsustega artiklis võime lugeda, et kukkus läbi mehaanikateaduskonna algvoor. Ei ole aga juttu sellest, et samal ajal oodati sinna ka uute teaduskondade ja teenistujate esinejaid. Niisiis pidi toimuma viie kollektiivi algvoor.

Ette nähtud tähtpäeval, tunniga hilinemisega esinesid kolm ehitusteaduskonna solisti ja rahvatantsuring. See oli kõik, mida

pakkus meile 5 kollektiivi algvoor ja samuti ei saa seda lugeda ka ehitusteaduskonna algvooruks.

Selline täiesti mittekohane „aprillinali“ on kahtlematult häbiks kogu TPI suurearvulisele kollektiivile.

Läbikukkumise põhjustas muidugi olümpiaadi orgkomisjoni, eesotsas sm. Dokeliniaga, nõrk ettevalmistustöö.

Nii näit. valmis juhend olümpiaadi läbiviimise kohta detsembris, ehitusteaduskonna kultuurorganisator sai selle aga alles märtsis. Olümpiaadi läbiviimise tehnilisele küljele ei ole komisjon üldse mõelnud.

Kuulutus olümpiaadi algvooru toimumise kohta ilmus avalikkuse ette alles 31. märtsil, mille tagajärjel oli muidugi saal pealtvaatajast tühi. Kohal oli žüri, mis oma koosseisult oli arvukam kui esinejate kollektiiv.

Ühe deklamatsiooni ärakuulamiseks oli palutud tulla ka Stalini preemia laureaadil sm. Hugo Lauril.

Sm. Laur, kes möödunud aasta olümpiaadi meeldivate muljete najal heameelega tuli, oli äärmiselt imestunud, et tänavu, kus instituudi pere on suurenenud, leidus viies kollektiivis ainult üks deklamaator.

Omamoodi erakorraliseks kujunes klaverisoolo, mis esitati lava tagant!!! Klaver seisib toolidel ja teda oli võimata kohalt liigutada.

Teadmata oli veel, kelle ülesandeks pidi olema lavakorras ja ruutehoid; see ja teine nimelt puudusid.

ÜKS AMETIÜHINGULISE TÖÖ NÕRK LÜLI

Teatavasti ühendati sügisel õppejõudude ja üliõpilaste a/u organisatsioon ja moodustati uued teaduskondade bürood, eesotsas õppejõududega. Ka õppe-teadusliku töö komisjone (ÖTKK) asusid enamuses juhtima õppejõud: ehitusteadusk. sm. L. Allikas, mehaanikateadusk. sm. Esop, keemia-mäe teadusk. sm. Siirde, majandusteadusk. sm. K. Ratas-sepp, põllumaj. mehh. tds. üliõp. Kiisk.

Varemini eksisteerinud üliõpilaste ametiühingu ÖTKK-dega oli enamasti nii, et tema põhiülesanne — võitlus kõrge õppeedukuse ja õppedistsipliini eest — ei leidnud küllalt konkreetseid vorme ega seetõttu ka märgatavat edu.

Iga kestvama töö edukuse tähtsamaks eelduseks on selle plaanipärasus. A/u kohaliku kom. õppe-teaduslikus töös näeme, et vastav komisjon sm. Voldeki juhtimisel on loonud küll mingid perspektiivplaani; kuid tegudest pole kuulda, sest kontrolli ei ole.

Ülesande soikujäämist põhjendab sm. Voldek suure töökoormusega ja tegutsemisega reas teistes komisjonides, mistõttu pole võimalik täie energiaga rakendada ei siin ega seal.

Nii jäi selle juhtiva komisjoni töö juhuslikuks ning viljatuks. Ainsaks märkimiseväärseks tulemuseks võib pidada kateedritevahelises sotsialistliku võistluse eluviimist. Siis lahkus sm. Voldek

oma kohalt ja komisjoni asus juhtima sm. Ollik.

Teaduskondade komisjonide töö kujunes niisiis rohkem omaalgatuslikuks ürituseks, üldiselt koordineerimatuks. Siiski need komisjonid eksisteerivad veel peaaegu kõik, välja arvatud uutes teaduskondades.

Mis puutub komisjonide töö plaanidesse, siis on neid siinseal olemas, enamasti küll perspektiivplaani kujul.

Sisukam kuuplaan oli küll mõeldud kuu jaoks majandusteaduskonnas, kuid puudus kontroll, mistõttu polnud andmeid plaanipärasuse tegeliku väärtuse kohta. Kontrollitakse kord kuus, koosolekul, mis peetakse „vastavalt vajaduse järgi“.

Ülesannete elluviimiseks on vaja elujõulist, energilist aktiivi. Praegu on aktiivi küsimus paremini lahendatud ehitusteaduskonnas, kus komisjonis on kolm haru, igal oma kindlad funktsioonid. Juhi side aktiiviga on küllalt tihe ja kogu töökorraldus näib olevat korrektsem ja asjalikum kui teistes teaduskondades. Energilisel tegutseb seal üliõpilaste õppetöö alal sm. Räämet.

Mehaanikateaduskonnas pole kogu komisjoni koosseisu kunagi kokku saadud. Umbes sama olukord valitseb ka keemia-mäeteaduskonna aktiivis. Töö suhtes õppeedukuse ja töödistsipliini süstematiseerimiseks on vastused tavaliselt konkreetsuseta ja ühesõnalisel.

Vaadeldes sidet õpperühmade, näeme siin jällegi esirinnas ehitusteaduskonda, kus on sisse seatud õppejõudude hooldus õpperühmade üle ning selle kontroll komisjoni poolt. Tootmisõpitudamised on rühmahoidajate juhtimisel viidud läbi sel semestril juba teistkordselt. Võlgnevustega üliõpilasi on välja kutsutud tugevama koosseisuga istungitele kts võlgnikud pannakse mõtlema oma käekäigu üle. Rühmade õppeedukuse kohta peetakse pidevat arvestust dekanadi andmete põhjal. Õppedistsipliini tugevdamise alal on läbi viidud loengude kontroll. Nii on asjad ehitusteaduskonnas.

Pidev kontakt õpperühmadega on aga mujal nõrk. Üldiseks veaks tuleb pidada asjaolu, et rühmakolmikute osas ei ole leitud midagi konkreetset selleks, et neist kujuneks selline juhtiv avangard, kes suudaks suunata rühma ühtse tervikuna. Seni on rühmakolmikule jäänud peamiselt kolm tuuma toimetust: üks täidab puudumiste lehte, teine kogub kord kuus raha ja kolmas on muidu asjamees. See on aga puhas formalism.

Õppe-teadusliku töö komisjonid ei ole veel kaugelki elujõulisteks muutunud. On tingimata vajalik koordineerida kõigi komisjonide tööd; nõu pidada ja välja töötada parimad meetodid ning töötada ka edaspidi nii, et oleks tööpoolset näha, kuidas „töö kiidab tegijat“.

H. MERILA (0-81)

MILLENI VIIB ÕPPEDISTSIPLIINI RIKKUMINE

Iga nõukogude üliõpilane, olles teadlik partei ja valitsuse suurest hoolitsusest hariduse andmiseks meile noortele, peab ka väärikalt vastama sellele omapoolsele panusele — teadmiste eeskujuliku omandamisega.

Mida näeme aga majandusteaduskonna tööstusharu I kursusel?

Vene keele loenguist osavõtt on mitmete üliõpilaste poolt halb. Nagu eelmisel semestril, esineb neil ka nüüd selles õppeaines madal õppeedukus (H. Metsmaa, J. Saar, F. Jo-

seph jt.). Neil üliõpilastel on ka võlgnevus eelmisest semestrist vene keele arvestuses.

Kõik need üliõpilased ei tunnista distsipliini. Nad suhtuvad vene keele loenguist osavõttes täiesti loult Loenguiks on nad ette valmistamata, sest nad ei tööta pidevalt. Näit. aga üliõpilased E. Agasild ja J. Suppar, kellel on ka võlgnevus vene keeles, on arvestuse sooritanud ja nende teadmised vene keeles on paranenud. Ka kõrgemas matemaatikas on olu-

kord halb. Üliõp. F. Joseph omab ka siin võlgnevuse, mida ta põhjendab sellega, et tal olevat praegu tegemist „palju muuga“.

Rühma tootmisõpitudamine määras võlgnevuste likvideerimiseks tähtpäevad ja šefid mahajäänu abistamiseks. Kahjuks just õppetöö mahajääjad ei ilmunud nõupidamisel, näidates veel kord oma vastutustundetust ja distsiplineerimatust. Šefid aga meeleldi aitaksid mahajääjaid.

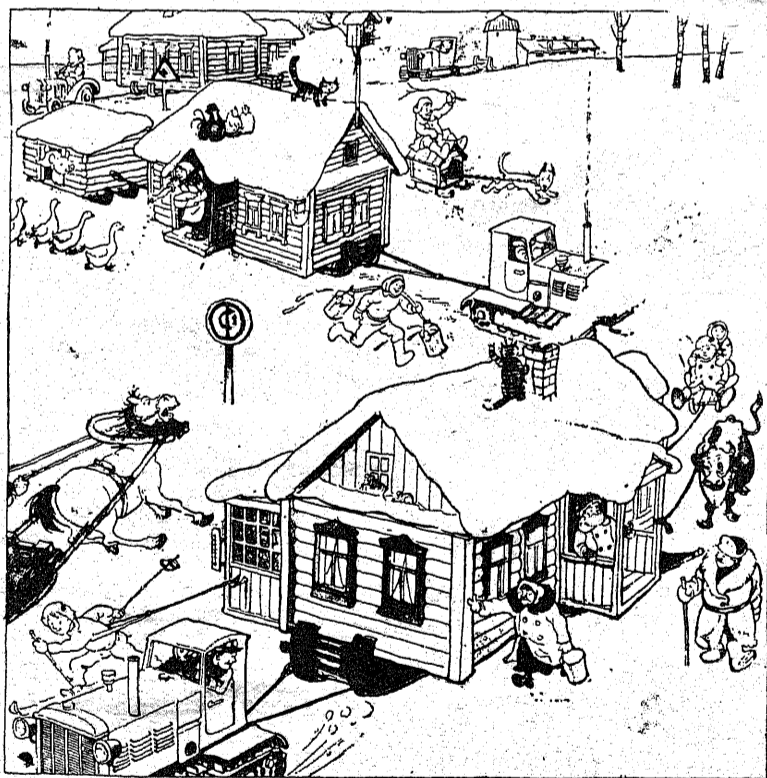
Tähtis koht on siin kommunistlikul kasvatusel. Seda tuleb järjekindlalt läbi viia, kasutades poliitinformatsioone, üldloenguid, vestusi, ühiskülastusi, kollektiivset õppimist jne. Siin pole sugugi kõike veel tehtud. Sel semestril pole rühmas koguni veel ühtegi poliitinformatsiooni läbi viidud.

K. MALM (Maj. T-1)

KÜLA KOLIB

Külade hoogsat koondumist kolhoosikeskustesse illustreerib omalt poolt kujukalt „Krokodill“.

Ka TPI õppejõud ütlevad selles oma nõuandva sõna.

Sm. T. Randvee juhiste kolhoosihoonete ümberpaigutamiseks („Rahva Hääl“ nr. 79, s. a.) toovad meile lugejad aga rea kriitilisi vastuväiteid: 1. Sm. Randvee skeem tegelikult võimaldab ümber paigutada vaid väga väikseid hooned, milliseid meil on vähe; 2. Sildade laiendamine ümberpaigutamisel on väga keerukas ja kulukas ning muudab kogu töö mõtetuks; 3. Jalaste arvu tuleb ümbervedamisel vähendada ja need paigutada kitsamalt; 4) Maanteed mööda hoonet vedada ei saa, kuna viimane on sõiduteest igal juhul laiem; 5. On praktiliselt võimata teostada hoonet vedu koos korstnate ja ahjudega.

Käesoleva õppeaasta alguses võeti TPI ühiskondlike organisatsioonide koosolekul ja „Politehnikus“ möödunud aastane kultuurhariduslik töö terava kriitika alla. On täiesti võõrastav, et pole vähimalgi määral arvestatud kriitika edasiviivat jõudu. Eelnenud nelja olümpiaadi organiseerimise kogemusi ei ole üldse arvestatud. Ülimalt võõrastab ka see, et orgkomisjoni töösse pole rakendatud selliseid meie kollektiivi liikmeid

nagu sm-d Pisa ja Schwarz, kes omavad olümpiaadi organiseerimise alal juba mitmeaastasi kogemusi.

Algvooru läbikukkumine annab vaidlematult tunnistust sellest, et TPI ühiskondlike organisatsioonides veel senini ei mõisteta kultuurharidusliku töö määratu suurt tähtsust üliõpilaste ideelis-poliitilises kasvatustöös.

EEVI KULL (A-101)

„Politehnika“ kriitika jälgedes

POOLIK VASTUS

Mehaanikateaduskonna kehakultuurikollektiivi nõukogu esimees R. Meresmaa teatab, et „T. P.“ nr. 6 (49) ilmunud kriitika k/k töö kohta on õige ja et puuduste likvideerimisele on asutud. Kommunistliku kasvatustöö parandamiseks määrati üks nõukogu liikmeist (sm. Porõvavej) vastutavaks poliitmassilise töö alal. Kahjuks ei peegelda R. Meresmaa vastus seda, kuidas konkreetselt parandatakse kasvatustöö teaduskonna kehakultuurilaste hulgas ja missuguseid üritusi, loenguid jm. viiakse läbi sellel alal.

FOTOKLUBI ASJAD

„T. P.“ nr. 6 (49) ilmunud artiklile „Kaua see kestab“ saabus kaks vastust. AAVÜ TPI fotoringi juhatus tunnustab avaldatud kriitika õigeks. Fotoringi nõrga töö põhjused peetiud ka korraliku laboratooriumi puudumises. Nüüd on aga olukord paranenud, sest laboratoorium on enam-vähem töökorras. Laboratooriumi sisustuses on aga veel puudujaake. Nii pole olemas ilmutustanke, suurendusraami, piltide ärreloikajat, kopeerimiskasti kontaktkooptate jaoks ja suurendusaparati 6X9 filmile. Eriti terav on küsimus fotopaberi ja kemikaalide osas. Viimaste hankimiseks on pöördunud TPI majandusosakonna poole, kes aga keeldus neid välja andmast instituudi laost, kuna fondid on ette nähtud vaid kateedritele. Samas aga teatab TPI majandusosakonna juhataja H. Eesmaa, et fotoringi juhatus poolt esitatud soovid laboratooriumi sisustamiseks on täidetud käesoleva semestri algul ja et mingisuguseid uusi soovide pole ringi juhatus majandusosakonnale esitanud. Siin tuleb ringi juhatusel ja majandusosakonnal luua parem side.

AMETIÜHINGU PÖÖRAM TÄHEPANU ÜHISELAMULE

A/u kohalik komitee saatis toimelele väljavõtte oma koosoleku protokollist, milles tunnustatakse „Politehnikus“ nr. 8 ilmunud kriitika ühiselamute üliõpilaste kasvatustöö alal õigeks. Olukorra parandamiseks lubatakse arutada küsimust koosolekul, luua tihe side ühiselamutega ja algatada üritusi, mis oleksid seoses kasvatustööga ühiselamule.

Vastutav toimetaja G. OSEROV